

ת"פ 5255/03/17 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר אפשטיין סטרלצין - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

30 אוקטובר 2019

המאשימה

הנאשם

ת"פ 5255-03-17 מדינת ישראל נ' אפשטיין סטרלצין
בפני כב' השופטת נגה שמואלי-מאיר, סגנית הנשיאה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עמית חומרי - נוכח
נגד
אלכסנדר אפשטיין סטרלצין - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד תומר ריזינשוילי (ממשרד עו"ד מיכאל עירוני)-נוכח

הגב' יוליה מרסיאנו, מתורגמנית לשפה הרוסית

גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 25.02.2017 בסמוך לשעה 23:00, בביתו של הנאשם, ובזמן שהנאשם היה נתון תחת השפעת אלכוהול, ועקב הודעת המתלונן, בצעקות, ותוך כדי כך שהוא מתקרר לעבר הנאשם - כי הוא מתעתד לעזוב את ביתו של הנאשם - תקף האחרון את המתלונן בכך שחבט בפניו באמצעות בקבוק יין עשוי זכוכית.
2. בעקבות כך ובהמשך למתואר לעיל, נגרם למתלונן חתך עמוק ומדמם לאורכו ומצד שמאל של מצחו באורך של כ-8 ס"מ, וכתוצאה מכך נזקק המתלונן לטיפול רפואי ותפירת החתך.
3. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו, הורשע בעבירה של **פגיעה כשעברין מזוין**, לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
4. הצדדים לא הגיעו להסכמות בעניין העונש, אך הוסכם, לבקשת ההגנה, כי הנאשם ישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו. עוד במעמד זה, הצהירה המאשימה כי עמדתה העונשית בתיק זה היא למאסר בפועל, וענישה נלווית, לרבות פיצוי משמעותי למתלונן.
5. בעניינו של הנאשם התקבלו **שני תסקירים**, ובסופם המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם ענישה בדמות **מאסר בעבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי כספי למתלונן**. בתסקירים האמורים, עומד שירות המבחן על קורות חייו וחיי משפחתו של הנאשם, על מאפייניו האישיותיים, יחסו לעבירה, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש, שאליהם אתייחס בהמשך.
6. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות אשר התקבלה ביום 24.09.2019, עולה כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות במגבלות בשל מצבו הרפואי.**
7. למען שלמות התמונה יצוין כי בתיק זה החלו להישמע הראיות עד שביום 10.02.2019, חזר בו הנאשם מכפירתו והודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי דברים)

8. **המתלונן** - אשר העיד מטעם המאשימה בשלב הראיות לעונש - סיפר אודות הנזק הגופני והנפשי שנגרם לו כתוצאה ממעשיו של הנאשם. בפרט, הלה מסר כי האירוע הטראומתי אותו חווה מתעורר בו בכל פעם מחדש עת הוא נשאל שאלות בדבר הצלקת המתנוססת מעל מצחו, על ידי אנשים בהם הוא נפגש בשגרת יומו. לדבריו, הוא חש אדם אחר מאז האירוע מושא כתב האישום ומקווה שיצליח בעתיד להתגבר ולשכוח הימנו. עוד לדבריו, מתן העדות בפני בית משפט הציף בו זיכרונות מהאירוע, דבר אשר מקשה על מהלך יומו, וכעת גם בפעילויות שגרתיות אותן הוא מבצע בחיי היומיום, כדוגמת בשעת משחק עם בנו הקטן, הוא נאלץ להתעמת עם זיכרונותיו הקשים מהאירוע האלים שבמוקד כתב האישום המתוקן.
9. בדבר הנזק הגופני שנגרם למתלונן הוגשו לעיוני תצלומים ומסמכים רפואיים בעניינו- (**סומן ת/19**) מהם עולה כי למתלונן נגרמה חבלת ראש בדמות המטומה תת עורית וחתך וכי הוא נזקק לתפרים באזור פרונטלי שמאלי.
10. בא כוח המאשימה תיאר את מעשיו של הנאשם, עמד על חומרת הנסיבות שנלוו אליהם, ועתר לקבוע מתחם ענישה הנע בין 12 ל- 24 חודשים מאסר. בהמשך, הלה הפנה לתסקירי שירות המבחן ולכך שהנאשם אינו מבטא לקיחת אחריות מלאה למעשיו וממזער מחומרתם ומשכך לדבריו, המלצתו של שירות המבחן אינה הולמת את חומרת המעשים. בסופו של דבר, בא כוח המאשימה ביקש לדחות את המלצתו של שירות המבחן, ולהשית על הנאשם ענישה ברף הבינוני של המתחם, לצד מאסר מותנה, פיצוי משמעותי, קנס והתחייבות.
11. מנגד, בא כוח הנאשם התנגד למתחם לו עתרה המאשימה וטען כי על מתחם העונש ההולם לנוע בין מספר חודשים מאסר אשר יכול וירוצו בעבודות שירות לבין 18 חודשים מאסר בפועל. כמו כן, הסנגור הפנה לקבלת האחריות מצדו של הנאשם; לנסיבות חייו המורכבות; לגילו המבוגר באופן יחסי; לתקופה שבה היה עצור מאחורי סורג ובריח; לעובדה כי המדובר באירוע חריג לאורחות חייו של הנאשם; וכי מאז הוא לא הסתבך עוד בפלילים. לאור כל אלה, עתרה ההגנה לאמץ את המלצותיו העונשיות של שירות המבחן.
12. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", מסר כי הוא מבקש סליחה מהמתלונן ומשפחתו, מקבל אחריות מלאה על מעשיו ומביע עליהם חרטה, וביקש מבית המשפט להתחשב בו לעניין העונש.

דין והכרעה

13. בהתאם למתווה שקבע המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין (ופורש לאחר מכן בפסיקתו של בית המשפט העליון), בשלב הראשון בית המשפט יקבע את מתחם העונש ההולם; ולאחר מכן יגזור את העונש המתאים לנאשם, תוך בחינה אם יש מקום לסטות מהמתחם שנקבע או שמא יש לקבוע את העונש בגדרו (אודות המתווה לגזירת העונש, ר' למשל: ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, (05.08.2013)).
14. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.
15. **בעצם ביצוע העבירה**, פגע הנאשם בסטנדרט התנהגות שנועד להגן על תחושת הביטחון, שלמות הגוף והכבוד של כל פרט בציבור מפני תופעת האלימות, לרבות זו הכרוכה בשימוש בנשק חם או קר. בפרט יצוין, כי את מעשה התקיפה ביצע הנאשם, כלפי חברו אותו ארח הלה בביתו. המדובר בתופעה שהפכה לחזון נפרץ במקומותינו, כאשר אזרחים תמימים מתוך כוונה לבלות את זמנם בנעימים, מוצאים עצמם מותקפים, פעמים רבות על עניינים של מה בכך, על ידי אותם בריונים שלא נרתעים ליישב סכסוכים בדרך אלימה ובכוח הזרוע. על בית המשפט להשית ליבו לתופעה זו, כמו גם לתופעת האלימות באופן כללי,

- ולהילחם בה ביד קשה, וזאת באמצעות השתתפות עונשים מרתיעים (הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים שמשקלים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).
16. בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כפי שיפורט להלן, ובייחוד לאור אופייה של האלימות שהופעלה מצדו של הנאשם, והנזקים הגופניים שנגרמו למתלונן - סבורתני כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים, מצויה ברף שאיננו נמוך כלל ועיקר.
17. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, בית המשפט נותן דעתו לאופייה של האלימות שהופעלה על ידי הנאשם כלפי המתלונן. בעניין זה ייאמר, כי בולטת בחומר העובדה שהנאשם חבט בפניו של המתלונן באמצעות בקבוק יין עשוי מזכוכית, מה שעלול היה להוביל לתוצאה קשה הרבה יותר מזו שנגרמה בסופו של יום, עד כדי קיפוח חיים ממש, וכבר היו דברים מעולם. ודוק, במקרה הנדון אין עסקינן בנזק פוטנציאלי בלבד. שכן, הנאשם גרם לנזק גופני ממשי למתלונן, ובייחוד הדברים אמורים בכל הנוגע לפגיעה שנגרמה למתלונן, אשר הביאה לחתך עמוק ומדמם במצחו באורך של כ-8 ס"מ, ובשל כך הלה נזקק לטיפול רפואי ותפירת החתך. כמו כן, אין להתעלם מכך שלנאשם חלק מרכזי בתקיפה, באשר הוא זה אשר חבט בפניו של האחרון באמצעות בקבוק יין עשוי זכוכית.
18. באשר לסיבות שהביאוהו לבצע את העבירה, עולה מדברי הנאשם לשירות המבחן כי ערב ביצועה של העבירה, התקיים מפגש חברתי בין הנאשם ובת זוגו בבית הוריו של המתלונן. במסגרת המפגש הם שיחקו פוקר וצרכו אלכוהול. עוד לדברי הנאשם, בסוף המשחק עקב הפסדו של המתלונן במשחק הקלפים, הלה איבד שליטה וביקש מהנאשם ובת זוגו, לעזוב את המקום, וכך אכן הם עשו. בהמשך הערב המתלונן הגיע לבית הנאשם על מנת להתפייס עמו ולהמשיך לשחק בקלפים. כאשר, גם הפעם, לדברי הנאשם, המתלונן הפסיד במשחק ועל רקע זה התגלע וויכוח בין השניים אשר גרם לנאשם להרגיש מאוים על ידי המתלונן ובמעשיו ניסה להתגונן מפניו. גם בתסקירו המסכם, מציין השירות כי הנאשם ביטא בפני השירות את הערכתו כי את המיוחס לו ביצע מתוך הגנה עצמית.
19. ויוער, כי הגם האם הייתי מקבלת את טענתו של הנאשם, לפיה היה זה המתלונן שחולל את אירוע האלימות בכך שהתווכח עם הנאשם, מה שגרם לנאשם להרגיש מאוים (ואינני קובעת זאת), הרי שעדיין אין בכך כדי להצדיק במאומה את ביצוע העבירה החמורה שבוצעה על ידו, וחלף נקיטה באמצעים לגיטימיים כגון שיח תרבותי או פנייה לאנשי אכיפת החוק, תקף בברוטאליות את המתלונן וגרם לפגיעתו.
20. כמו כן, מעיון בעובדות כתב האישום המתוקן, עולה כי למעשה הפגיעה לא קדמה כל התגרות או קנטור מצדו של המתלונן (למעט העובדה כי המתלונן הודיע לנאשם כי הוא עוזב את המקום בצעקות והתקרב אל הנאשם), ונדמה כי לא בכדי, גם הנאשם בסופו של יום לא ידע להסביר עד תום את מניעיו לביצוע העבירה. לצד אלה ולקולא, שקלתי את העובדה שלמעשיו של הנאשם לא קדם תכנון מוקדם, ונדמה כי אלו בוצעו מתוך התפרצות אלימה וספונטנית.
21. עוד ובאשר לסיבות לביצוע העבירה, הרי שכפי שעולה מדבריו של הנאשם ומהתרשמותו של שירות המבחן, קיים קשר ישיר בין צריכת האלכוהול על ידי הנאשם לבין התנהגותו. הגם שניתן היה לטעון כי יש לזקוף נסיבה זו דווקא לקולא, הרי שביני לבין עצמי אינני משוכנעת בכך, וייתכן שאף ההפך הוא הנכון (ר' והשוו ע"פ 5092/06 פלוני נ' מדינת ישראל, (03.01.2007); וע"פ 3182/13 חיים פרץ נ' מדינת ישראל, (19.12.2013)).
22. בכל הנוגע ל**מדיניות הענישה הנוהגת**, סקירת פסקי הדין מלמדת כי בעניינם של נאשמים אשר הורשעו בעבירה של פגיעה כשעברייני מזוין, **בדרך כלל** נקבעו בעניינם מתחמי ענישה שברף התחתון שלהם מאסר למשך מספר חודשים שניתן לרצותו בעבודות שירות, וברף העליון מאסר לתקופות הנעות סביב 24 חודשים. כך למשל, ר': רע"פ 9094/16 פיראס נעמי נ' מדינת ישראל, (12.04.2018); ע"פ 4833/16 מלקולם ברמן נ' מדינת ישראל, (05.01.2017); ת"פ (שלום קריות) 18694-03-16 מדינת ישראל נ' טלמן זרבאילוב, (18.05.2016); רע"פ 6449/15 הייתם חלוואני נ' מדינת ישראל,

(12.10.2015); רע"פ 7378/13 ח'אלד חרובי נ' מדינת ישראל, (31.10.2013).

23. ויוער, בסקירת הפסיקה שלעיל הפנית למתחמי הענישה שנקבעו במקרים השונים, בעוד כי ברי שהעונשים שהושתו בכל מקרה ומקרה, בגדרי המתחמים או מחוצה להם, הושפעו ממאפייניו האישיים והייחודיים של כל נאשם ונאשם. גם בנוגע למתחמי הענישה עצמם, נהיר כי קיימים מקרים החורגים, לכאן או לכאן, מהמנעד האמור. ובייחוד הדברים נכונים בכל הנוגע לעבירת הפציעה כשעברין מזוין, שם מצינו לא אחת כי נקבעו מתחמי ענישה שתחילתם במאסר שבשים לב לתקופתו, אינו ניתן לריצוי בעבודות שירות. לא יפלא שכך הדבר, שכן כידוע, מתחמי הענישה שנקבעים בכל מקרה ומקרה תלויים, בין היתר, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאשר ברי כי, למשל, אין דין פציעה שנגרמת בעקבות הטחת בקבוק זכוכית בפנים כדין דקירה בבטן באמצעות סכין; ואין דין פציעה שגרמה לאדמומיות או לחתך עמוק ומדמם כדין פציעה שגרמה לחבלות מדממות רבות והצריכה אשפוזים ממושכים.

24. ברוח הדברים האמורים, אציין כי אף לא התעלמתי מהפסיקה אליה הפנו הצדדים, אולם הדבר נעשה תוך ביצוע האבחנות המתבקשות. כך לדוגמא, בפסיקה אליה הפנתה המאשימה (רע"פ 7734/12 **טימור מגידוב נ' מדינת ישראל** (28.10.2012)), מדובר בנאשם אשר לדידי רצף מעשי האלימות בהם נקט עולים בחומרתם על רף חומרת מעשיו של הנאשם בענייניו. שם, הנאשם הכה את המתלונן תחילה באגרוף בפניו; בהמשך לכך, הכה בראשו של המתלונן באמצעות בקבוק זכוכית; ואם לא די באלה -לאחר מכן, הכה הנאשם מספר פעמים בראשו של המתלונן באמצעות חפץ כלשהו בעוד המתלונן שרוי על הרצפה. הנה כי כן, המדובר בנסיבות השונות תכלית השוני מהמקרה המונח לפתחי. עוד אעיר, כי גם נסיבות המקרה בפסיקה אליה הפנתה ההגנה (ת"פ (מחוזי מרכז) 3370-05-14 **מדינת ישראל נ' אלכסנדר פסחוביץ'** (12.01.2016)), שונות מאלו שבפניי. שם, אמנם מדובר בנאשם אשר נקט באלימות ברף חומרה גבוה יותר מזה שנקט הנאשם כאן, אך המדובר במי שצלח הליך טיפולי משמעותי וארוך טווח במסגרת קהילה טיפולית, לקח אחריות מלאה על מעשיו והביע אמפתיה כלפי המתלונן, זאת בשונה מהנאשם בענייניו אשר נטל אחריות חלקית בלבד בעודו מנסה להשליך אחריות על גורמים חיצוניים, ביניהם על המתלונן ועל העובדה כי היה נתון תחת השפעת אלכוהול בעת האירוע, ולא עבר כל הליך טיפולי משמעותי.

25. על כל פנים, נהיר לבית המשפט כי קיימים מקרים שבהם הושתו עונשים חמורים או מקלים ממנעד הענישה אשר הוצג קודם לכן. הדבר אך טבעי הוא, שכן הענישה היא לעולם אינדיווידואלית ו"אין עסקינן בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ע"פ 5768/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (08.06.2015)). לעולם אין לגזור עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע, ויש להתחשב במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו. כך גם, ממילא עלינו לזכור כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ר' בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

26. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים הרלוונטיים, כפי שפורט לעיל, מצאתי לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מעשיו של הנאשם ינוע בין 8 חודשים מאסר, שניתן לרצותם בעבודות שירות, לבין 20 חודשים מאסר בפועל.

ג. גזירת העונשים המתאים לנאשם

27. אשר לגזירת העונש המתאים לנאשם, הרי שזו צריכה להיעשות בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40א לחוק העונשין.

28. בעניין זה, בית המשפט נותן דעתו לעברו הפלילי הנקי של הנאשם. כאשר, עצם העובדה שלנאשם אין הרשעות קודמות מלמדת כי למעט הסתבכותו זו עם החוק, הלה הקפיד לקיים אורח חיים נורמטיבי

- ושומר חוק. גם בהיותו של הנאשם אזרח יצרני, בעל השכלה גבוהה והמנהל עסק פרטי בתחום המחשבים (כפי העולה מהמסמך שהוצג לשירות המבחן), יש כדי לתמוך במסקנתי זו.
29. כמו כן, שקלתי את העובדה שהנאשם היה עצור למעלה מחודש ימים מאחורי סורג ובריה ולמעלה משנתיים שהה תחת תנאים מגבילים. ברי כי הליך המעצר איננו בבחינת עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אולם לדידי היה בו כדי להבהיר לנאשם את חומרת מעשיו ולהרתיעו מפני ביצוע עבירות נוספות. מה גם, שניתן לתת משקל מסוים לנסיבה זו במסגרת סעיף 40א(3) לחוק העונשין.
30. עוד ולקולא, שקלתי את העובדה שהנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר ואף ייתר את הצורך בהעדת המתלונן. ויוער, לא נעלמה מעיני בית המשפט העובדה שבדבריו לשירות המבחן נקט הנאשם עמדה קורבנית וניסה להשליך חלק מהאחריות לביצוע העבירה על גורמים חיצוניים, ביניהם על המתלונן ועל העובדה כי היה נתון תחת השפעת אלכוהול בעת האירוע. ועדיין, באותו המעמד הוא הדגיש כי ההתנהגות בה נקט הינה חריגה לאופן התנהלותו בדרך כלל וכי אינו נוהג לפתור מחלוקות בדרך של אלימות. כמו כן, באבחון ביחידה לטיפול בנפגעי אלכוהול אשר הופנה אליה הנאשם במסגרת צו פיקוח המעצר נקבע כי הלה אינו סובל מהתמכרות לאלכוהול.
31. זאת ועוד, בשלב הטיעונים לעונש הייתה לבית המשפט הזדמנות להתרשם מהנאשם בצורה בלתי אמצעית - עת בין היתר הוא ביקש את סליחתו של המתלונן ומשפחתו - ושוכנעתי כי הלה מכה על חטא ומביע חרטה כנה ומעמקי ליבו.
32. עוד נתתי דעתי לעובדה שהעבירה שבמוקד כתב האישום המתוקן בוצעה עוד בשנת 2017. אם כי, את מירב המשקל בנקודה זו יש להעניק לא לאותה ספירת זמן "טכנית" - אלא לכך שבפרק הזמן שחלף מאז, הנאשם נמנע מלהסתבך עוד בפלילים. עוד עומדת לזכות הנאשם העובדה כי הוא ממשיך לגלות אחריות ויציבות במסגרות חיי השונות ומשקיע מאמץ בניהול אורח חיים נורמטיבי ותקין.
33. זאת ועוד, נתתי דעתי לאמור בתסקירי שירות המבחן מהם עולה כאמור, כי הנאשם צמצם מאחריותו ולהבנתי גם לא עבר הליך טיפולי משמעותי כלשהו. כמו כן, לא נעלם מעיני ביהמ"ש כי בתסקירו המסכם של שירות המבחן ממנו עולה, כי בפגישתו האחרונה עם הנאשם, הלה שב ושלל מצוקה כלשהי במצבו ותיאר שביעות רצון במישורי חיי השונים, ובמהלך הפגישה התנהל בדרשנות כשביקש להבין כיצד השירות יכול לסייע בעדו בקידום מצבו המשפטי, מבלי צורך להשתלב בטיפול.
34. הנה כי כן, ובאיזון הראוי בין מכלול השיקולים, בשים לב לכך שהנאשם לא ניאות להתגייס להליך טיפולי, לכך שעדיין נשקף הימנו סיכון לביצוע עבירות דומות, ולאור העובדה כי הנאשם מזער מחומרן של העבירות, נדמה כי על פניו היה מקום למקם את עונשו של הנאשם ברף הבינוני של המתחם אותו קבעתי לעיל. דא עקא, בנסיבותיו החריגות של התיק הנדון, מצאתי, הגם אם לא בלי התלבטות, למקם את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של המתחם, ואנמק.
35. תחילה יצוין, כי עם תום שמיעת הטיעונים לעונש, הופנה הנאשם אל הממונה על עבודות השירות על מנת שתתקבל חוות דעת בעניינו. בחוות דעתו הודיע הממונה כי הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות במגבלות בשל מצבו הבריאותי. על מנת שלא לפגוע בפרטיותו של הנאשם יתר על המידה, אסתפק בלציין כי הלה לדבריו עבר ניתוח בברך ימין וסובל בשל כך מכאבים לסירוגין. בהמשך לכל אלו, נקבע כי הלה כשיר לעבודה שאינה כוללת הרמת משאות כבדים; הליכה ממושכת; ועמידה ממושכת.
36. בהקשר זה יצוין, כי במקרים מסוימים יכול מצב בריאותי של נאשם, **כשלעצמו**, להצדיק הקלה בעונש (ואף במקרים חריגים לסטייה לקולא ממתחם העונש ההולם (ור' בעניין זה, פסק הדין בעניינו של אורי לופליאנסקי, בע"פ 4456/14 אביגדור קלנר נ' מדינת ישראל, (29.12.2015); וע"פ 4506/15 צבי בר נ' מדינת ישראל, (11.12.2016)). אכן, כל מקרה צריך להיבחן לגופו ולא בכל מקום שבו עסקינן בנאשם הלוקה בבריאותו, יביא הדבר מניה וביה להקלה בענישה או לסטייה לקולא ממתחם העונש וממילא גם לא להימנעות מהשתת עונש מאסר. לצד אלה, אין להתעלם מהעובדה כי בהשוואה

לאנשים בריאים, נשיאת עונש מאסר, היא קשה ופוגענית יותר בעבור אנשים שמצבם הבריאותי רעוע, והרי שהנזק שעלול להיגרם להם כתוצאה מעונש זה הוא רב יותר.

37. כמו כן, בשים לב להתרשמות שירות המבחן לפיה, הנאשם שלפניי הוא אדם בעל כוחות ויכולות להשתקם אשר מגלה אחריות, יציבות במסגרות השונות לאורך חייו ומשקיע מאמץ בניהול אורח חיים תקין ונורמטיבי; וכי הוא אינו מאופיין בדפוסי חשיבה והתנהגות אלימים או עברייניים, כשהעבירה עליה הוא נותן את הדין היום הנה חריגה לאורחותיו, ובשים לב להערכתו של שירות המבחן, לפיה מהנאשם נשקף **סיכון ברמה נמוכה - בינונית** להישנות התנהגות אלימה; לעובדה כי מאז ביצוע העבירה שבגינה הוא נותן את הדין כיום, במשך כשנתיים, הוא לא הסתבך עוד בפלילים; ולחרטה והצער שהביע - שוכנעתי כי לכל הפחות קיים סיכוי ממשי כי הנאשם ישתקם באופן מלא.

38. זאת ועוד, וכידוע, אין הכרח שהנאשם יעבור שיקום "מוסדי" במסגרת טיפולית כלשהי, ולעיתים די בכך שבית המשפט ישתכנע שהנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, משתף פעולה עם רשויות החוק, לא שב לדרכיו הרעות ולא מסתבך עוד בפלילים, כדי לקבוע כי אותו נאשם "השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם בעתיד" (ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (14.07.2013); רע"פ 7683/13 **דויד פרלמן נ' מדינת ישראל**, (23.02.2014); רע"פ 1441/14 **חמיס נ' מדינת ישראל**, (09.12.2014); ע"פ 5341/13 **מדינת ישראל נ' מוחמד אלקרעאן**, (08.12.2013); ועפ"ג (מחוזי באר שבע) 37682-03-13 **גרניק נ' מדינת ישראל**, (20.11.2013)).

39. בהמשך לכך, בית המשפט שוקל את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר, וזאת בשים לב לעובדה שהוא טרם ריצה עונשי מאסר, לנוכח גילו המבוגר באופן יחסי ולהערכת שירות המבחן לפיה, **השתת עונש של מאסר בפועל, עשויה לפגוע במאמציו של הנאשם לתפקוד תקין, לגרום לרגרסיה משמעותית במצבו, ולהגביר את הלחצים הפנימיים וכעסיו ובכך אף את הסיכון במצבו.**

40. ברוח הדברים האמורים יצוין, כי אמנם שיקול השיקום יביא במקרה הנדון להקלה בעונשו של הנאשם, אולם לא יהיה בו כדי להטות את הכף לכיוון סטייה הימנו לקולא או להימנעות משליחתו למאסר, לריצוי בעבודות שירות. ודוק, בעובדה שהנאשם גילה "ניצני שיקום" יהיה גם יהיה כדי להביא להקלה בעונשו, ואילולא שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, ותחילתו של שיקום, משמעות הדברים היא שליחתו לריצוי מאסר ממושך מאחורי סורג ובריח.

41. כידוע, לאינטרס השיקום חשיבות ניכרת, אולם אין עסקינן בשיקול שהוא בבחינת חזות הכול, ולצד אינטרס זה קיימים שיקולי ענישה נוספים כגון גמול (שהוא אף העיקרון המנחה בענישה, לאחר תיקון 113) והרתעה (ר' והשוו ע"פ 1521/14 **יוסף אלפקיר נ' מדינת ישראל**, (16.09.2015); ורע"פ 4097/16 **מוחמד מחמוד נ' מדינת ישראל**, (24.05.2016)). שני שיקולי ענישה אחרונים אלה, אף מקבלים משנה תוקף במקרה הנדון, עת עסקינן במי שהורשע בעבירת אלימות חמורה, שאף הביאה לפגיעתו של המתלונן.

42. יתר על כן, אף אם הייתי קובעת שהנאשם השתקם בצורה מלאה או שקיים סיכוי ממשי לכך (ואינני קובעת זאת), עדיין אין זה אומר כי בית המשפט בהכרח יסטה לקולא ממתחמי הענישה, והרי לא בכדי נוקט סעיף 40ד(א) לחוק העונשין - בהתייחסו לאפשרות שבית המשפט יורה על סטייה לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום - בלשון "רשאי" ולא "חייב".

43. כידוע, יש לנקוט בזהירות בכל הנוגע לסטייה ממתחמי הענישה בשל נימוקי שיקום ולבחון כל מקרה על נסיבותיו. בעניין זה יש לבחון בין היתר, האם השינוי שעבר הנאשם נותן אותותיו במישורים השונים של חייו, ובפרט בדרך החשיבה המעוותת שהביאה אותו לביצוע המעשים, כמו גם לבחון באיזה שלב של ההליך השיקומי מצוי הנאשם, וכי רק במקרים נדירים שבהם קיימים סיכויי שיקום מובהקים המצדיקים, בבחינת יוצא מן הכלל - לסטות ממתחם העונש ההולם (ר' והשוו ע"פ 1229/19 **יפתח סלומנסקי נ' מדינת ישראל**, (01.07.2019)).

44. כללם של דברים, ייאמר כי אכן מלאכת גזירת הדין איננה מלאכה קלה כל עיקר, ונדמה כי הקושי אף גובר מקום בו מדובר בנאשם שמצד אחד, ביצע עבירה חמורה; אך מצד שני, לאורך השנים תפקודו תקין והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי. אכן ברגיל, עונשו של מי שהורשע בעבירת אלימות חמורה כמו זו שבה הורשע הנאשם - דינו למאסר מאחורי סורג ובריח. גם במקרה הנדון, בית המשפט אינו מתעלם מחומרת מעשיו של הנאשם ובוודאי לא מהנזקים שנגרמו למתלונן. ועדיין, בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם; היותו חף מהרשעות קודמות; גילו המבוגר באופן יחסי; מצבו הבריאותי; הודאתו במיוחס לו; החרטה שהביע; וכל יתר מאפייניו החיוביים אשר תוארו בגזר הדין - מצאתי כי ניתן ללכת לקראתו בזו הפעם, ולגזור את עונשו כאמור, ברף הנמוך של המתחם שנקבע על ידי. לצד אלה, הנזקים שנגרמו למתלונן ימצאו את ביטויים בגזר הדין, וזאת בגובהו של רכיב הפיצוי שיושת על הנאשם.

45. **מכל המקובץ לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 9 חודשים מאסר בפועל, לריצוי בעבודות שירות, בניכוי ימי מעצרו.

בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות שהתקבלה ביום 24.09.2019, הנאשם יחל בריצוי המאסר ביום 23.12.2019, אלא אם הממונה יודיעו אחרת.

העבודות תבוצענה במרכז יום לקשיש, ברח' ההגנה 114 פינת רח' חנה סנש ברעננה וזאת בימים א'-ה', על פי טווח השעות המותר בחוק העונשין; והכול אלא אם הממונה יודיע אחרת.

על הנאשם להתייב לריצוי המאסר במועד הנקוב, בשעה 08:00, במפקדת גוש דרום של שב"ס ביחידה לעבודות השירות, אלא אם כאמור, הממונה על עבודות השירות יודיע לו על מועד תחילה אחר.

מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בתנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

העתק ההחלטה בדחיפות לממונה על עבודות השירות.

ב. מאסר מותנה למשך 9 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי בסך 20,000 ₪ למתלונן (ע"ת/1).

הפיצוי יקוזז מסכום ההפקדה שהפקיד הנאשם בקופת בית המשפט במסגרת הליך המעצר מושא תיק זה והיתרה תשולם ב- 20 שיעורים שווים ורצופים, שהראשון שבהם בתוך 30 יום מהיום.

מצ"ב טופס פרטי ניזוק.

כל פיצוי שייגבה בתיק - ייזקף תחילה על חשבון הפיצוי.

ה. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות, וזאת לתקופה של שלוש שנים מהיום.

עמוד 7

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, ייאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ניתן בזאת צו להשמדת המוצג - בקבוק יין, וזאת בחלוף תקופת הערעור.

ביהמ"ש משיב למאשימה את המוצגים בתיק.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, א' חשוון תש"פ, 30 אוקטובר 2019, במעמד הצדדים.

ב"כ המאשימה:

אבקש עיכוב ביצוע רכיב עבודות השירות בגזר הדין למשך 45 ימים, לצורך שקילת הגשת ערעור לביהמ"ש המחוזי. ככל שתתקבל החלטה כי לא יוגש ערעור, אודיע לביהמ"ש.

ב"כ הנאשם:

אני מתנגד. אני סבור שיש לאפשר לנאשם להתחיל את עבודות השירות ולסיים את הפרק הזה מאחוריו ולאפשר לו להמשיך בחייו.

החלטה

על מנת לאפשר למאשימה לשקול להגיש ערעור על רכיב עבודות השירות בגזר הדין, ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע רכיב עבודות השירות למשך 45 יום.

אם לאחר עיון נוסף, תחליט המאשימה שלא לערער על רכיב עבודות השירות בגזר הדין, תודיע על כך מידיית לב"כ הנאשם ולביהמ"ש.

העתק ההחלטה יישלח לממונה על עבודות השירות.

עמוד 8

ניתנה והודעה היום א' חשוון תש"פ,
30/10/2019 במעמד הנוכחים.
נגה שמואלי - מאייר, שופטת
סגנית נשיאה